

Bibliotekai dovanoti du asmeniniai archyvai apie partizanų
rezistenciją sovietmečiu

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešajai bibliotekai perduotos vertingos dovanos: skaitytojas Romas Kaunietis ir Vilniuje gyvenantis Šarūnas Šniutė saugoti bibliotekai patikėjo asmeninę medžiagą apie pokario rezistencinį partizanų judėjimą. „Tai didžiausi iki šiol mūsų gauti archyvai apie šį valstybei itin skaudų laikotarpį, – sako bibliotekos Kultūros paveldo tyrinėjimo ir skaitmeninimo skyriaus vyriausioji bibliotekininkė Sigita Marcinkevičienė.

Romo Kauniečio – atsiminimų knygų apie 1944–1953 m. ginkluotą antisovietinį pasipriešinimą sudarytojo ir leidėjo, pasipriešinimo dalyvio – dovanotą fondą sudaro 1890 lapų 1919–1994 m. dokumentų.

Tai jo paties surašyti įspūdžiai apie partizanų prisiminimų rinkimą, knygų sudarymą ir leidybą. Fonde laisvės gynėjo, politinio kalinio Broniaus Kemeklio „Nesipriešinti genocidui negalėjom: eilinio partizano atsiminimai“, Vytauto Valuntos atsiminimai apie Svėdasų partizanus, Stasio Indrašiaus „Nematomais takais: partizanų ryšininko atsiminimai“, Vytauto Steponaičio sudarytas žuvusių Kęstučio apygardos partizanų sąrašas, Henriko Klimašausko, Onos Laurinienės ir kt. prisiminimai. Didžioji dalis R. Kauniečio surinktos partizaninio judėjimo medžiagos gauta skaitmeninėse laikmenose.

Šarūnas Šniutė bibliotekai padovanojo iš Krekenavos kilusio savo tėvo Danielio Narimanto Šniutės (1935–2020) asmeninį archyvą. Tai 1930–1998 m. dokumentai – iš viso 1580 lapų.

D.N. Šniutės tėvas Kazimieras Šniutė buvo Vyčio apygardos partizanų vado pavaduotojas. Žuvo 1945 m. Satkūnų kaime (Kėdainių apskr.), vaduodamas vežamus į tremtį žmones. Jo žmona Konstancija su vaikais buvo išstremta į Sibirą, tik Danieliui Narimantui pavyko likti Lietuvoje. Čia jis baigė Vilniaus pedagoginio instituto Istorijos fakultetą, dirbo Vilniaus dailės muziejaus direktoriaus pavaduotoju, „Lietuvos“ ansamblio direktoriumi. Lietuvai atgavus nepriklausomybę ėmė domėtis KGB archyvuose saugoma medžiaga apie partizaninį judėjimą šalyje. Taip kilo idėja su šiais dokumentais supažindinti kuo daugiau žmonių. D. N. Šniutė savo lėšomis parengė medžiagą parodoms apie ginkluotą antisovietinį pasipriešinimą Lietuvoje. Parodos eksponuotos mūsų šalyje, Estijoje, JAV ir kt.

„Šiuo metu fondai tvarkomi, kad taptų prieinami visuomenei. Dokumentai turėtų būti įdomūs pirmiausia tiems, kurie domisi savo šalies istorija. Susipažinti bus patogu, nes viskas bus randama vienoje vietoje“, – teigia S. Marcinkevičienė.

Dovanotuose archyvuose gauta su sovietiniu okupaciniu režimu kovojusių Vyčio, Tauro, Prisikėlimo, Vytauto, Kęstučio, Algimanto, Didžiosios kovos ir kitų apygardų partizanų nuotraukų, kūrybos, prisiminimų.

Bibliotekai dovanoti du asmeniniai archyvai apie partizanų
rezistenciją sovietmečiu

Šiuo metu biblioteka ruošiasi dar vienam renginiui antisovietinio pasipriešinimo ir intriguojančios literatūros tema. **Birželio 15 d. 17.15 val.** bibliotekoje vyks **Bitės Vilimaitės** knygos „**Rudens veidas. Juodos dienos. Pelkių drugiai**“ sutiktuvės. Tai leidinys, kurį sudaro iki šiol neskelbtas nebaigtas romanas ir pjesės. Jų rankraščius po rašytojos mirties rado sūnėnas istorikas Darius Vilimas. Knygos sudarytoja - panevėžietė Lionė Lapinskienė.

Nuotraukoje - Vyčio apygardos Algio būrio partizanai. XX a. 5 deš. (Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos skaitmeninis archyvas, iš Romo Kauniečio asmeninio archyvo)

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos informacija

